ЕРЛАН АХАПОВ

ЖАПОНИЯНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ТІЛ САЯСАТЫ

Монография

ҚАЗАҚ УНИВЕРСИТЕТІ
БАСПА ҮЙІ

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Ерлан АХАПОВ

ЖАПОНИЯНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ТІЛ САЯСАТЫ

Монография

Алматы
«Қазақ университеті»
2021

ӘОЖ 323
КБЖ 66.3(4)166.3(8)
А 93

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Ғылыми кеңесі (№ 10 хаттама, 28 мамыр 2021 ж.) және Редакциялық-баспа кеңесінің шешімімен ұсынылған (№ 4 хаттама, 19 мамыр 2021 ж.)

Пікір жазғандар:
тарих ғылымдарынын кандидаты ***Ж.Е. Ашинова***
саяси ғылымдар кандидаты ***Н.Ж. Шаймарданова***
саяси ғылымдар докторы ***Д.В. Мен***
PhD докторы ***Д.Б. Дәуен***

Ахапов Е.
А 93 Жапонияның мәдениет және тіл саясаты: монография / Е. Ахапов. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 196 б.
ISBN 978-601-04-5493-4

Бұл еңбекте заманауи Жапонияның мәдениет және тіл саясаты жан-жақты карастырылды. Әсіресе, Күншығыс елінің баска мемлекеттермен мәдениет және тіл саясатын жүзеге асырып отырған іргелі ұйымдарының бірі – Жапон коры зерттелді. Монографияда Жапон корының түрлі жобалары мен бағдарламалары талданып, оларға сипаттама берілді. Жапон коры әзірлеген жапон тілін оқытып үйрету стандарты мен соның негізінде құрастырылған «Маругото» оқулығының ерекшеліктеріне баса назар аударылды. Сонымен катар жапон анимесі мен мангасы, олардың жапон тілін оқытуға әсері жан-жақты талданды.

Монография ЖОО студенттеріне, Күншығыс елін зерттеуші ғалымдарға, халықаралық катынастар мен іргелі ұйымдар, мәдениет және тіл саясаты мәселесімен айналысып жүрген мамандарға, Жапонияға қызығушылык таныткан көпшілік оқырманға арналған.

ӘОЖ 323
КБЖ 66.3(4)166.3(8)

ISBN 978-601-04-5493-4

© Ахапов Е., 2021
© әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2021

Мазмұны

КІРІСПЕ 3

1-тарау. ЖАПОН ҚОРЫ – ЖАПОН ТІЛІ МЕН МӘДЕНИЕТІН ТАРАТУШЫ ҰЙЫМ 10
1.1. Жапонияның сыртқы мәдени саясатындағы «жұмсақ күш» ұғымы 10
1.2. Жапон қоры құрылуының алғышарттары 25
1.3. Жапон қорының негізгі бағыттары 35

2-тарау. ЖАПОН ҚОРЫНЫҢ ТІЛІН ТАРАТУДАҒЫ ҚЫЗМЕТІ 47
2.1. Жапон қорының жапон тілін таратудағы жетістіктері 47
2.2. Қор әзірлеген жапон тілін оқыту стандарты 59
2.3. «Маруготo: жапон тілі мен мәдениеті» оқулығының ерекшеліктері 72

3-тарау. ЖАПОН ТІЛІН ОҚЫТУДАҒЫ АНИМЕ ЫҚПАЛЫ 83
3.1. Аниме тарихына жалпы шолу 83
3.2. Жапон тілін үйренушіге айналған аниме фанаттары 98
3.3. Жапон тілі сабақтарында анимені тәжірибе түрінде қолдану 105
3.3.1. Анимені қолданудың әдістемелік негіздері 108
3.3.2. Жапон тілін оқытуда анименің қолданылуы 119
3.3.3. Университет студенттерінен алынған сауалнама нәтижесі 133

4-тарау. ЖАПОН ҚОРЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН 139
4.1. Жапон қорының Қазақстандағы жапон тілі мен мәдениетін насихаттаудағы қызметі 139
4.2. Жапон қорының Қазақстандағы мамандарының жылдық баяндамалары 146
4.3. Қазақстанда Жапон қоры үлгісіндегі ұйым құрудың маңыздылығы 163

ҚОРЫТЫНДЫ 178
Пайдаланған әдебиеттер 186
Қосымша 193

Ғылыми басылым

Ерлан Әбдиұлы Ахапов

ЖАПОНИЯНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ТІЛ САЯСАТЫ

Монография

Редакторы *А. Ермаханова*
Компьютерде беттеген *А. Алдашева*
Мұқабасын безендірген *Р. Скаков*

Мұқабадағы сурет freepik.com сайтынан алынған

ИБ № 15098
Басуға 12.11.2021 жылы қол қойылды. Пішімі 60х84/16.
Көлемі 12,25 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс.
Тапсырыс № 11208. Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспасы.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы.
«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды

Ерлан Әбдиұлы Ахапов – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті шығыстану факультетінің Қиыр Шығыс кафедрасы жапонтану бөлімінің оқытушысы, PhD докторы (Kyoto University, Japan). 1999 жылы Алматы Халықаралық журналистика институтының «Халықаралық журналистика» мамандығын бітірген. 2002–2003 жылдары Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетіндегі Қазақстан-Жапон орталығының қазақстандық жапон тілі оқытушыларына арналған бір жылдық курсын тамамдаған. Халықаралық Жапон қоры грантымен Урава жапон тілі институтында (Жапония, Урава қаласы) 6 айлық шетелдік жапон тілі оқытушыларына арналған курсты 2004–2005 жылдар аралығында өткен. 2006 жылы Жапонияның MEXT (қысқаша Жапонияның Білім және ғылым министрлігі) бағдарламасының шетелдік зерттеуші талапкер мамандарға арналған мемлекеттік стипендиясының иегері. 2006–2009 жылдары Кюсю Халықаралық университеті Жоғары мектебінде (Жапония, Китакюсю қаласы) «Корпоративтік саясат» мамандығы бойынша магистратура бітірген. 2009–2012 жылдары Киото университеті Жаһандық қоршаған ортаны зерттеу Жоғары мектебінде (Жапония, Киото қаласы) «Жаһандық қоршаған ортаны зерттеу» мамандығы бойынша докторантурада оқып, 2012 жылы Киото университетінің PhD докторы (Жаһандық қоршаған ортаны зерттеу) ғылыми дәрежесін алған. 2017/2018 оқу жылы – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Жас ғалымдар кеңесінің төрағасы. 2019 жылы Халықаралық Жапон қоры грантымен Урава жапон тілі институтының (Жапония, Урава қаласы) шақыруымен «XXI ғасыр дағдылары» атты жапон тілі оқытушыларына арналған курсты тамамдаған. 2019/2020 оқу жылы әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың шығыстану факультеті Қиыр Шығыс кафедрасы жапонтану бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарды.Монография мен оқу құралы: «Доктор Исида Норио: ғайып болып бара жатқан Арал теңізін зерттей келе...» (2016), «Intercultural Communication. Educational manual» (2017).

Ғылыми-зерттеу бағыты: жапонтану және жаһандық қоршаған орта мәселелері.

ISBN 978-601-04-5493-4

9 786010 454934

www.magkaznu.com